

VLADIMIR NABOKOV

Lolita

Traducere din limba engleză
de Horia Florian Popescu

POLIROM
2015

Cuprins

Cuvânt incainte (John Ray, Jr., Ph.D., Windworth, Mass.).....	5
Partea întâi	9
Partea a doua	151
Vladimir Nabokov. Despre o carte intitulată <i>Lolita</i>	331

Fără să, eram întotdeauna cu ochii în patru, fiindcă gelozia mea lucidă mă avertiza de pericolul zburdălnicieei ei fascinante. De pildă, mă îndepărta căteva minute ducându-mă să văd dacă schimbaseră lenjeria și terminaseră curătenia de dimineață în cabana noastră și, gata minunată! – la întoarcere o găseam *les yeux perdus* pe marginea bazinului, înmormântându-și picioarele cu degete lungi în apă și atingând-o cu ele, străjuită de o parte și de alta de câte un brun adolescent pe care frumusețea ei arămie și argintul viu din pluriile de bebeluș ale părțecelui ei îl făcea, cu siguranță, să se *tordre* – oh, Baudelaire! – în timpul viselor lor obsesive din lunile următoare.

Am încercat să o învăț să joace tenis ca să avem mai multe distracții comune; fusesem un jucător destul de bun în tinerețe, dar ca profesor m-am dovedit o catastrofă; aşa că, în California, am aranjat să ia lecții – foarte costisitoare – cu un antrenor renumit, un tip în vîrstă, viguros, zbârcit, înconjurat de un harem de băieți de mingi, care, în afara terenului, părea o căzătură, însă uneori, în cursul unei lecții, ca să mențină schimbul de mingi, aplica o lovitură ca o floare aleasă de primăvară – ca să zic aşa – și expedia zbârnăind mingea înapoi la elevul lui; ei bine, delicatețea aceea divină a puterii absolute îmi aducea aminte că în urmă cu treizeci de ani îl văzusem cum îl spulberase la Cannes pe marele Gobert! Până să înceapă lecțiile acelea crezusem că n-o să învețe niciodată să joace. O antrenam pe Lo pe terenurile hotelurilor și încercam să retrăiesc zilele când – sub o boare fierbinte, uimit de pulberea și moleșeala ciudată – îi trimiteam mingea după mingea voioasei, inocentei, elegantei Annabel (scăparea brățării, fusta albă plisată, bentita de catifea neagră). Furia lui Lo se intătea ori de câte ori încercam să-i dau mai insistent sfaturi.

Prefera jocurilor noastre, în chip destul de bizar – cel puțin până am ajuns în California – un soi de tenis dezvoltat – mai mult vânare a mingii decât joc adevărat – cu câte o fată de vîrstă ei, genul *ange gauche*, ciufulită, firavă, infiorător de drăgălașă. Spectator util, mă apropiam de copila aceea, îi inhalam mireasma slabă de mosc în vreme ce-i atingeam antebrățul și-i prindeam încheietura noduroasă a

mâinii și-i impingeam coapsa rece, aşași și apoi aşa, să-i arăt poziția pentru lovitura de rever. Între timp, Lo, aplecată înainte, își lăsa să atărne în față buclele șatene, însorite în timp ce izbea cu racheta în pământ, de parcă era bastonul unui infirm și emitea un groaznic pfui! de dezgust față de intervenția mea. Le lăsam să joace mai departe și, cu o eșarfă de mătase la gât, le urmăream și le comparăm trupurile în mișcare; asta se întâmpla în sudul Arizonei, cred – și zilele aveau o lenă să căptușeală de căldură și neîndemnătăca Lo se repezea la mingea și o rata și blestema și trimitea un simulacru de servă în fileu și își arăta puful Tânăr de la subsoară, care scădea ud în vreme ce ea își agita racheta de disperare și chiar partenera ei mai insipidă se năpustea docilă după fiecare minge și nu recupera nici una; dar amândouă se distrau de minune și țineau tot timpul, pe tonuri cristaline, scorul exact al nepriceperii lor.

Îmi amintesc că într-o zi m-am oferit să le aduc băuturi răcoritoare de la hotel și am uretat poteca prunduită și m-am întors cu două pahare înalte cu suc de ananas, apă minerală și gheată; și apoi un gol năprasnic în piept m-a făcut să mă opresc când am văzut că terenul de tenis era pustiu. M-am aplecat să pun paharele pe o bancă și nu știu de ce, cu un fel de claritate glacială, am văzut fața moartă a lui Charlotte și am aruncat o privire în jur și am observat cum Lo, în șort alb, se îndepărta prin umbra pestriță a unei cărări de grădină, însotită de un bărbat înalt care ducea două rachete de tenis. Am țășnit după ei, dar în vreme ce treceam culcând la pământ tufișurile, am zărit-o, într-o vizionă alternativă, ca și cum cursul vietii se bifurca fără încetare, pe Lo în pantaloni și pe însătorul ei în șort, cum se deplasau anevoie în sus și-n jos într-o mică zonă năpădită de buruieni și băteau tușele cu rachetele căutând apătici ultima minge pierdută.

Înșir aceste nimicuri însorite pentru a le demonstra judecătorilor mei că m-am străduit din răsputeri să fac pe Lolita mea să se simtă cu adevărat bine. Era o încântare să-o vezi cum, ea însăși o copilă, îi arăta altei copile câteva dintre talentele ei, ca, de pildă, un mod deosebit de a sări coarda. Prințându-și cu mâna dreaptă brațul stâng dus la spate – spatele ei

nebronzat –, nimfeta mai mică, o dulcieă diafană, era totușă numai ochi, așa cum soarele însoiat că un păun era tot numai ochi pe prundiș sub copacii înflorîți, pe când în mijlocul acelui paradis vizual fătuca mea pistriuiață și dezmatățată sărea, repetând mișcările atâtitor altora pe care le-am privit cu nesăt pe trotunurile și meterezele Europei, stropite, miroșind u umezeală, luminate de soare. Imediat după aceea, îi înapoia coarda micuței prietene spaniole și urmărea la rându-i lectia repetată și își dădea părul de pe frunte și-și încrucișa brațele și își petreccea degetul mare de la un picior peste degetul mare de la piciorul celălalt sau își lăsa brațele să cadă libere, relaxate, peste șoldurile ei încă neîmplinite, iar eu eram mulțumit că personalul nesuferit terminase în sfârșit curățenia în cabana noastră; după care îi trimiteam un zâmbet doamnei de onoare timide, cu părul negru, a prințesei mele, îmi văram pe la spate, bruse și adânc, degetele părintești în părul lui Lo și apoi, cu blândețe, dar ferm, îi cuprindeam cu ele ceafa și îmi conduceam favorita care se impotrivea plină de silă spre căsuța noastră pentru un contact rapid înainte de masă.

— A cui pisică te-a zgâriat, bietul de tine? m-ar fi putut întreba la „cabană”, în timpul unui din eu *table d'hôte* urmat de dansul promis lui Lo, o femeie statuară, cărnoasă, înfloroitoare, tipul acela de femeie respingătoare care mă consideră deosebit de atrăgător. Acesta era unul dintre motivele pentru care încercam pe cât posibil să mă țin la distanță de oameni, în vreme ce Lo, pe de altă parte, se străduia să atragă în orbita ei cât mai mulți martori.

Ea dădea, la figurat vorbind, din coada ei micuță, din tot fundulețul, de fapt, așa cum fac cățelușele – când vreun străin o acosta zâmbind și începea o conversație vie pe tema unui studiu comparativ al plăcilor de înmatriculare ale automobilelor. „Lung e drumul până acasă!” Părinții indiscreți voiau să-o tragă de limbă pe Lo să afle ce e cu mine și-i propuneau să se ducă la un film impreună cu copiii lor. De câteva ori am scăpat de pericol în extremis. Necazul de la cascădă mă păndea, firește, în toate hotelurile noastre. Dar nu mi-am dat seama cât de subțiri erau pereții lor până într-o seară, când, după ce am făcut dragoste prea zgromotos,

de fascinată de fotografiile mireselor locale, unele în ținută completă de nuntă, ținând buchete și purtând ochelari.

O muscă se aşeza și se plimba în apropiere de buricul ei ori explora areola sfârcurilor palide și fragede. Ea încerca să-o prindă în pumn (metoda lui Charlotte) și apoi se întorcea la rubrica Să-ți Exploram Mintea.

„Să-ți explorăm mintea. S-ar reduce numărul infracțiunilor în cazul când copiii ar respecta câteva interdicții? Nu te jucă în jurul toaletelor publice. Nu lua bomboane de la străini și nu te plimba cu persoane necunoscute. Dacă ești acostat, să reții numărul mașinii.”

— ... și marca bomboanelor, m-am oferit eu.

Ea a continuat, cu obrazul ei (care se îndepărta) lipit de al meu (care o urmărea); și asta era o zi bună, fi atent, o cititorule!

„Dacă n-ai creion, dar ești destul de mare și știi să citești...”

— Noi, am citat eu sarcastic, marinari medievali, am pus această sticlă...

— Dacă, a repetat ea, n-ai creion, dar ești destul de mare și știi să citești și să scrii — asta vrea să spună tipul, nu-i aşa, prostovane —, zgârie cumva numărul pe marginea drumului.

— Cu gheruțele tale, Lolita.

3

Pătrunsese în universul meu, Humberlandul sumbru și negru, cu o curiozitate năvalnică; îl cercetase ridicând din umeri amuzată și prost impresionată; și, după cum aveam impresia acum, se pregătea să-i întoarcă definitiv spatele, aproape scărbită. Rămânea indiferentă la măngâierile mele și strădaniile mele își primeau ca răsplată un strident „ce-ți închipui că faci?”. Eu îi oferea Tara Minunilor, iar nesăbuita mea prefera filmele banale și dulciurile sățioase. Între un Hamburger și un Humburger ea vota — invariabil, cu precizie rece — pentru primul. V-am spus numele lacto-barulu lui vizitat cu câteva clipe mai înainte? Se numea, nici mai mult, nici mai puțin, „Regina Frigidă”. Zâmbind măhnit,

am poreclit-o Printesa mea Frigidă. Nu mi-a înțeles gluma amară.

Oh, cititorule, nu mă privi chioruș, nu vreau să creez impresia că n-am reușit să fiu fericit. Călătorul vrăjit, sclavul nimfetei se află, vorba ceea, *dincolo de fericire*. Înțelegi cititorule?! Să măngâi o nimfetă! Nu-i fericire mai mare pe pământ. Dar e o fericire *hors concours*, ține, adică, de o altă categorie existențială, de un plan deosebit al sensibilității. În posida ciondanelilor noastre, a răutății ei, a tevaturii și a mutrelor pe care le făcea, a vulgarității, a pericolului și a oribilei lipse de speranță a legăturii noastre, eu trăiam intens instalat în paradisul meu preferat – cu cerurile de culoarea flăcărilor iadului. Totuși, era un adevărat paradis.

Psihiatruțul abil care s-a ocupat de cazul meu – dr Humbert l-a adus în momentul acesta, cred, într-o stare de fascinație iepurească –, fără indoială, arde de nerăbdare să vadă cum o duc pe Lolita la ţărmul mării unde voi găsi, în sfârșit, „răsplata” aspirației de o viață și mă voi elibera de obsesia „subconștientă” a poveștii de dragoate copilărești neimplinite, cu inițiala, micuța Miss Lee.

Ei bine, camarade, da, am căutat *intr-adevăr* o plajă, deși sunt de asemenea nevoie să-ți mărturisesc că până când am ajuns la mirajul apei sale cenușii partenera mea de călătorie îmi oferise atât de multe delicii, încât căutarea Tărâmului de lângă Mare, a unei Riviere Sublime, și altele, nu mai era impulsionată de subconștient, ci devenise urmărire rațională a unei vibrații pur teoretice. Îngerii știau și aranjau lucrurile în consecință. Vremea rea a compromis în întregime vizita la un golfulet acceptabil de pe coasta Atlanticului. Cerul acoperit cu nori groși, apăsători, valuri tulburi, senzația ceței fără hotare, dar oarecum prozaice – erau atât de străine de farmecul viu, de întâmplarea safirică și de împrejurarea trandafirie a poveștii mele de dragoste de pe Riviera! Două plaje semitropicale destul de atrăgătoare de la ţărmul Golfului ajunseseră în stăpânirea bestiilor veninoase și erau expuse uraganelor. În sfârșit, pe o plajă californiană care privea fantoma Pacificului, am nimerit într-o intimitate oarecum perversă, într-un fel de peșteră de unde se auzeau tipetele unei grupe de cercetașe care se scăldau